

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму другого
(магістерського) рівня за спеціальністю d8 «право»
Національного технічного університету
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Подана на рецензування освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю D8 «Право» Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» справляє позитивне враження як документ, що визначає послідовну, цілісну та достатньо збалансовану модель підготовки магістрів права. Її зміст відповідає потребам сучасної юридичної освіти та орієнтований на підготовку випускників, які здатні не лише засвоювати правові знання, а й використовувати їх у професійній діяльності. Освітньо-професійна програма має чітко визначену мету, пов'язану з підготовкою кваліфікованих фахівців у сфері права, формуванням у здобувачів належного рівня професійної підготовки, здатності розуміти зміст правових явищ, оцінювати юридичні факти, застосовувати правові норми та приймати обґрунтовані рішення. Така спрямованість є важливою, оскільки правнича професія сьогодні вимагає від випускника не лише знання законодавства, а й уміння діяти у складних практичних ситуаціях.

Позитивним є те, що програма не зводиться до вузької галузевої підготовки, а передбачає формування ширшого професійного світогляду магістра права. У її змісті простежується поєднання знань про право, практику його застосування, права людини, публічні та приватні інтереси, професійну етику, юридичну аргументацію та сучасні суспільні виклики. Такий підхід дозволяє готувати фахівця, який здатний бачити правову проблему комплексно, а не лише в межах окремої норми чи процедури. Важливим є і те, що програма враховує зміни, які відбуваються у правовій системі України. Підготовка магістрів права сьогодні не може бути відірвана від процесів європейської інтеграції, розвитку судової практики, цифровізації, оновлення законодавства та підвищення ролі прав людини у правозастосуванні. У цьому аспекті програма має належний потенціал для підготовки фахівців, які будуть здатні адаптуватися до нових професійних умов.

Важливою перевагою програми є її орієнтація на практичну підготовку. Для магістерського рівня юридичної освіти це має особливе значення, оскільки саме на цьому етапі здобувач повинен поглибити не лише теоретичні знання, а й професійні вміння. Практична складова програми дає можливість формувати навички роботи з правовою інформацією, підготовки юридичних документів, аналізу конкретних

ситуацій, ведення професійної комунікації та обґрунтування правової позиції. Окремо варто відзначити, що структура програми дозволяє забезпечити поступовість і логіку освітнього процесу. Поєднання обов'язкової та вибіркової частин створює можливість як для засвоєння базових професійних компетентностей, так і для поглиблення підготовки відповідно до інтересів здобувачів. Це є важливим для магістерського рівня, оскільки майбутні випускники можуть обирати різні напрями професійної реалізації.

Програмні результати навчання загалом відповідають очікуваному рівню підготовки магістра права. Вони охоплюють уміння аналізувати правові проблеми, працювати з джерелами інформації, аргументувати позицію, оцінювати практичні ситуації, готувати правові документи, комунікувати у професійному середовищі та діяти з урахуванням вимог професійної відповідальності. Це свідчить про достатню продуманість програми та її спрямованість на реальні потреби правничої діяльності. Водночас важливо, що програма не обмежується формальним переліком знань і навичок, а орієнтує здобувачів на здатність самостійно мислити, оцінювати правові явища, знаходити належні юридичні рішення та застосовувати правові підходи у різних професійних ситуаціях.

Разом з тим, окремі положення освітньо-професійної програми можуть бути уточнені з метою її подальшого вдосконалення. Насамперед доцільно дещо конкретизувати, яким чином результати обговорення програми з роботодавцями та іншими зацікавленими особами використовуються під час її оновлення. Таке уточнення дозволило б краще показати зв'язок між освітнім процесом і практичними запитами юридичної професії. Крім того, варто було б розширити опис заходів, спрямованих на професійну орієнтацію здобувачів під час навчання. Йдеться про можливість залучення практикуючих юристів до обговорення професійних кейсів, проведення зустрічей, консультацій, відкритих занять або інших форм взаємодії, які допомагають здобувачам краще зрозуміти специфіку майбутньої роботи. Також доцільно уточнити, як у межах програми забезпечується регулярне отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти щодо змісту навчання, організації занять і практичної підготовки. Це дозволило б своєчасно виявляти питання, які потребують коригування, та підтримувати належну якість освітнього процесу.

Наведені рекомендації мають робочий характер і можуть бути враховані без істотної зміни структури освітньо-професійної програми. Вони не знижують її загальної позитивної оцінки, а лише вказують на можливі напрями точкового вдосконалення. Загалом освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю

D8 «Право» є належно підготовленою, змістовною та практично корисною для підготовки майбутніх магістрів права. Вона відповідає сучасним вимогам до правничої освіти, має зрозумілу професійну спрямованість і може забезпечити формування у здобувачів необхідних знань, умінь та навичок для подальшої юридичної діяльності.

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю D8 «Право» Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» може бути рекомендована до реалізації в освітньому процесі.

Рецензент:

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України,

помічник ректора Дніпровського

державного університету внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D8 «ПРАВО»
Національного технічного університету
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Запропонована до рецензування освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю D8 «Право» Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» є актуальною, змістовно виваженою та спрямованою на підготовку фахівців, здатних здійснювати професійну правничу діяльність у сучасних умовах. Програма має логічну структуру, відповідає завданням підготовки магістрів права та поєднує теоретичну підготовку з формуванням практичних умінь, необхідних для майбутньої роботи за спеціальністю.

Мета освітньо-професійної програми сформульована достатньо чітко і відображає потребу у підготовці кваліфікованих та конкурентоспроможних правників. Вона орієнтує освітній процес на формування у здобувачів ґрунтовних знань у сфері права, розуміння природи правових явищ, змісту основних юридичних інститутів, а також умінь застосовувати право у практичній діяльності. Такий підхід є виправданим, оскільки сучасний магістр права повинен не лише знати законодавство, а й уміти правильно оцінювати правові ситуації, обґрунтовувати власну позицію та приймати юридично виважені рішення.

Зміст програми свідчить про комплексний підхід до підготовки майбутніх правників. У ній поєднано теоретичну, аналітичну, практичну, правозахисну та дослідницьку складові. Це дає можливість сформувати у здобувачів цілісне розуміння права як засобу регулювання суспільних відносин, захисту прав людини, забезпечення законності та вирішення складних юридичних питань. Важливо, що програма не обмежується лише засвоєнням нормативного матеріалу, а спрямована також на розвиток навичок юридичного мислення, правового аналізу, аргументації та професійної комунікації.

Позитивної оцінки заслуговує практична спрямованість освітньо-професійної програми. Передбачений у ній практичний компонент створює умови для набуття здобувачами досвіду, необхідного для подальшої професійної діяльності. Практична підготовка дозволяє майбутнім фахівцям перевірити здобуті знання в умовах, наближених до реальної юридичної роботи, набути навичок підготовки правових

документів, аналізу конкретних ситуацій, формування правової позиції та оцінки можливих наслідків прийнятих рішень.

Слід також відзначити, що освітньо-професійна програма враховує сучасні умови розвитку правової системи України, зокрема необхідність посилення захисту прав людини, підвищення якості правозастосування, адаптації правничої освіти до європейських підходів та використання сучасних інформаційних технологій. Це робить програму актуальною та такою, що відповідає потребам юридичної практики.

Важливою перевагою програми є можливість формування здобувачами власної освітньої траєкторії за рахунок вибірових компонентів. Це дає можливість поглибити знання у тих напрямках, які відповідають професійним інтересам здобувачів та майбутній сфері їхньої діяльності. Такий підхід сприяє більш гнучкій підготовці фахівців і дозволяє враховувати різні напрями подальшої роботи випускників.

Програмні компетентності та результати навчання загалом узгоджуються із завданнями підготовки магістра права. Вони спрямовані на формування здатності аналізувати складні правові проблеми, працювати з джерелами права, обґрунтовувати правову позицію, готувати юридичні документи, застосовувати сучасні правові підходи та діяти відповідально у професійній діяльності. Це є необхідним для підготовки фахівців, які можуть працювати як у публічній сфері, так і в приватному секторі.

Разом з тим, з метою подальшого вдосконалення освітньо-професійної програми доцільно звернути увагу на окремі моменти. По-перше, варто дещо конкретизувати порядок врахування пропозицій роботодавців, випускників, здобувачів освіти та інших зацікавлених осіб під час оновлення програми. Це дозволило б краще показати, як саме практичні потреби юридичної професії впливають на зміст підготовки магістрів права.

По-друге, доцільно уточнити опис практичної підготовки, зокрема зазначити, які саме практичні навички мають формуватися у здобувачів під час проходження практики з урахуванням різних можливих напрямів майбутньої професійної діяльності. Таке уточнення не потребує зміни загальної структури програми, однак може посилити її прикладний характер.

По-третє, бажано розширити опис використання сучасних цифрових засобів в освітньому процесі, зокрема електронних освітніх платформ, правових баз даних та інструментів пошуку й аналізу правової інформації. У сучасних умовах це є важливим для підготовки правника, який повинен уміти швидко знаходити необхідну інформацію, перевіряти її достовірність і використовувати у професійній діяльності.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і можуть бути враховані під час поточного оновлення освітньо-професійної програми або підготовки відповідних навчально-методичних матеріалів. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку програми, а спрямовані на її подальше вдосконалення.

У цілому освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю Д8 «Право» є змістовною, логічно побудованою, практично орієнтованою та такою, що відповідає сучасним вимогам до підготовки магістрів права. Її реалізація сприятиме підготовці кваліфікованих, відповідальних і професійно підготовлених правників.

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю Д8 «Право» Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» може бути рекомендована до реалізації в освітньому процесі.

Рецензент:

Голова Дніпропетровського
окружного адміністративного суду,
доктор юридичних наук

Володимир ГОРБАЛІНСЬКИЙ

*Сігнатур голови Дніпропетровського
окружного адміністративного суду
Горбалинського Дмитро Сергійович*

